

Boer aan het Roer pakt emissies aan

Welke technieken of maatregelen leiden tot reductie van
fijnstof- en ammoniakemissie én hebben een positief effect
op het dierenwelzijn? Dit is een van de vraagstukken waar de
komende jaren op veebedrijven in de regio Foodvalley onder-
zoek naar wordt gedaan. Dit in het kader van de proeftuin
Boer aan het Roer, onderdeel van de Regio Deal Foodvalley.

Het maatschappelijk belang van emissiereductie is in een veedicht gebied als de regio Foodvalley groot, stelt Boer aan het Roer. Emissiereducterende maatregelen is daarom een van de thema's die centraal staan binnen de prof-tuin.

- Ieder die een vernieuwend idee heeft
- over hoe emissiereductie in de vee-
- houderij te realiseren, kan deze indie-
- nen bij Boer aan het Roer. De focus
- van de zoektocht ligt op technieken
- die het binnenklimaat verbeteren, zo-
- als aanpak bij de bron (bijvoorbeeld
- door mestscheiding) en technieken
- op het gebied van interne luchtbe-
- handeling. Maar ook ideeën over
- managementmaatregelen, zoals een
- andere voersamenstelling of strooi-
- sel, zijn welkom. „Onze focus ligt
- daarbij op de kalver-, pluimvee- en
- geitensector omdat die vooral in de
- regio Foodvalley aanwezig zijn, maar
- ook ideeën over emissiereductie in de
- melkvee- en varkenshouderij worden
- meegenomen”, zegt Anne-Jo Smits,
- projectmedewerker emissiereductie.
- Zij is namens het Praktijkcentrum
- Emissiereductie Veehouderij (PEV)
- betrokken bij Boer aan het Roer, the-
- ma Emissiereductie.

Expertteam

- Voor een inhoudelijke beoordeling
- van de ideeën is een expertteam
- 'Emissiereducerende maatregelen'
- aangesteld. Dit team bestaat uit ex-
- perts op het gebied van klimaat (Ae-
- res Hogeschool), emissies (Wagenin-
- gen Universiteit) en dierenwelzijn
- (Universiteit Utrecht), een onafhan-
- kelijk milieu-expert, iemand van de
- omgevingsdienst en drie veehouders
- en wordt voorgezeten door een onaf-

hankelijke voorzitter. Pluimveehouder Bertus Verbeek uit Woudenberg (UT) is een van de drie veehouders binnen het team. „We belichten de ideeën vanuit verschillende hoeken”, legt hij uit. „Zo kijken we naar kostprijsaspecten; een techniek kan super goed in elkaar zitten, maar als het onbetaalbaar is voor de veehouder, gaan we er niet mee verder. Soms worden er systemen voorgesteld die zo’n 60 procent van het saldo kosten dat een boer normaal gesproken op een bepaalde diercategorie per jaar verdient.” Het verwachte emissiereductiepercentage, de schaalbaarheid – een techniek

“

Als het onbetaalbaar is voor de veehouder, gaan we er niet mee verder

moet niet alleen maar op één bedrijf toepast kunnen worden – en diergezondheid en het dierenwelzijn spelen ook een belangrijke rol bij de beoordeling; deze mogen namelijk niet omhoog gaan.

Daat het expertteam bestaat uit zowel onderzoekers als mensen uit de praktijk, heeft volgens Verbeek een meerwaarde. „Mij als pluimveehouder maakt het over het algemeen niet veel uit waarom iets werkt, als het maar werkt. Terwijl wetenschappers dat juist wel willen weten. Ik kan daarnaast weer iets zeggen over iets werkbaar is in de praktijk of niet. Dat leidt tot nieuwe inzichten bij alle partijen”, vindt hij. „Het uiteindelijke doel is om systemen eruit te pikken waar de agrarische sector mee verder

Anne-Jo Smits en Bertus Verbeek benadrukken dat systemen geen negatief effect mogen hebben op de diergezondheid en het dierenwelzijn.

kan en waarvan de kostprijs niet te hoog is.”

Proefbedrijven

Nadat het expertteam de ideeën heeft beoordeeld, gaan deze naar een interdisciplinair team. Dit team kijkt over de gehele Regio Deal – naast emissiereductie doet Boer aan het Roer ook onderzoek naar thema's als circulair veevoer en bodembeheer – welke ideeën worden getest in de proeftuin. Veebedrijven in de regio Foodvalley maken onderdeel uit van deze proeftuin. Boeren kunnen hun bedrijf namelijk beschikbaar stellen als testlocatie. Deelname aan de proeftuin brengt voor boeren geen

kosten met zich mee. Leveranciers die hun systemen hebben aangemeld, stellen deze kosteloos beschikbaar en de metingen worden vergoed vanuit de Regio Deal.

Wat betreft emissiereductie heeft het expertteam nu 25 ideeën beoordeeld. De eerste selectieronde heeft zes systemen oplegeverd die worden getest in de praktijk (zie kader).

Volgens Verbeek en Smits bouwen de ingediende ideeën veelal voort op bestaande systemen. Het gaat vaak om toevoegingen of het toepassen van systemen in een andere diersector. Smits geeft ionisatielampen als voorbeeld. „Deze zijn al getoetst voor fijnstofreductie in de pluimveesector, maar binnen Boer aan het Roer gaan

we kijken wat deze doen op fijnstof en ammoniak in de varkenssector.”

Bacteriemengsels

Naast de zes systemen worden in een vooronderzoek zes bacteriemengsels getest die aan mest, drinkwater of stallucht toegevoegd kunnen worden. Smits: „Dit gaat op kleine schaal omdat we niet precies weten hoe deze bacteriën positief bijdragen aan emissiereductie. Er wordt nu eerst vooronderzoek gedaan bestaande uit literatuur- en labonderzoek. Als een mengsel hier positief uitkomt, gaan we deze pas in de praktijk testen.” Technieken met een voldoende duidelijk werkingsmechanisme worden

gelijk getest op een bedrijf. Smits: „Emissiefactoren staan binnen veel veesectoren ter discussie. De emissie blijkt in de praktijk behoorlijk te verschillen, weten we uit ervaring. Het heeft dus onze voorkeur controlemetingen op hetzelfde bedrijf te doen.”

Controlemetingen

Om controlemetingen te kunnen doen, wordt de te onderzoeken techniek niet binnen alle afdelingen van een bedrijf toegepast. Smits: „Maar dat kan niet bij elke techniek. Zo testen we een systeem dat in de put mest en urine scheidt. Hier doen we een 'uitmeting' en een 'aanmeting'. We laten dan eerst de kelder vollopen, dan doen we een 'uitmeting' en dan zetten we het systeem aan voor de 'aanmeting'. Dit proces herhalen we een paar keer en zo kunnen we toch iets zeggen over het reductiepercentage'. De metingen worden uitgevoerd door Wageningen Livestock Research. Het streven is om in een jaar zes metingen te doen, verdeeld over de vier seizoenen en groeiperioden.

Op een kalverbedrijf in Terschuur (GD) wordt sinds januari het effect onderzocht van een mestschuif en een urineafvoer om de 5 meter op de ammoniakreductie (zie kader). Voor de andere vijf systemen wordt nog een testlocatie gezocht. Half februari zijn opnieuw ideeën voor emissiereductie beoordeeld. Welke zijn geselecteerd, wordt begin maart bekendgemaakt.

Tekst: Renske Luimes
Beeld: Susan Rexwin

Wilt u reageren?
redactie@agrio.nl
of tel. 0314 - 62 64 38